

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

INLEDING

Vårt pastorat står inför en stor utmaning i att vara kyrka över ett geografiskt område, större än 11 000 km² med 15 kyrkor, tre kapell och 18 kyrkogårdar, fördelade på 4 församlingar. De kyrkotillhöriga är idag ca 7 000 och antas minska i antal. Samtidigt har vi en ny organisation där de ekonomiska och personella resurserna krymper. Vår församlingsinstruktion beskriver hur vi vill finnas till för våra medlemmar men också för de som vistas tillfälligt bland oss. Vi vill ta vara på ideella krafter och stärka det lokala engagemanget och bygga förtroende genom att skapa relationer. Det växer alltid underifrån. Därför vill vi poängtera arbetet med barn och unga och hur viktigt dopet är som grund för framtidens kyrka.

Kennet Rova, Kyrkoherde

Omvärldsbeskrivning

Ett helikopterperspektiv på det område som utgör Härjedalens pastorat visar ett stort geografiskt område med skog och fjäll som bidrar med vackra naturmiljöer.

Härjedalens pastorat omfattar hela Härjedalens landskap, och delar av Hälsingland. Det omfattar även hela Härjedalens kommun och en del av Bergs kommun.

Härjedalens pastorat, som bildades 2017, är det sydligaste pastoratet i Härnösands stift, och är ett till ytan stort pastorat med få medlemmar i förhållande till arealen. Pastoratet gränsar mot Uppsala stift i sydöst och Västerås stift i sydväst.

I pastoratet ingår fyra församlingar, nämligen Tännäs-Ljusnedals-, Hedebygdens-, Svegsbygdens- och Ytterhogdal, Överhogdal och Ängersjö församling.

Inom pastoratet finns sju tätorter: Ytterhogdal, Sveg, Lillhärdal, Hede, Vemdalen, Funäsdalen och Bruksvallarna samt en hel del mindre småorter och kyrkbyar.

Kommunfakta

Härjedalens kommun har en landareal på 11 284 km² och är den femte största kommunen i Sverige till ytan.

I Härjedalens kommun finns ca 10 000 fastboende innevånare.

I kommunen finns tre stora skidområden – Lofsdalen, Vemdalen och Funäsdalen, vilket bidrar till ökade inkomster och sysselsättningsgrad i kommunen. Antalet gästnätter i Härjedalens kommun 2019 var ca 3 200 000 samt ca 1 900 000 i dags- och genomfartsbesök vilket innebär att under säsong rör sig ett stort antal människor inom pastoratets område.

Befolkningsstatistiken visar ett flyttnetto på 7 personer 2019. I Tännäs, Vemdalen och Ljusnedal visar inflyttningen mot en positiv trend, men ännu är det en marginell ökning. Den vikande befolkningsutvecklingen har

pågått sedan 1970-talet. De senaste åren har antalet innevånare i kommunen minskat med ca 50 personer per år, trots en positiv inflyttningsstatistik och beror till stor del på det negativa födelseöverskottet.

Arbetsliv och sociala förhållanden

I kommunen finns ca 2070 företag, främst mindre företag. Kommunen har den fjortonde högsta andelen företagare i landet och har den näst högsta procenten nyföretagande i Sverige.

De största enskilda arbetsgivarna i kommunen är Sykes och Härjedalens kommun. Skogsbruket, byggbranschen och transportföretagen sysselsätter också många helårsanställda. Turistnäringen är av stor omfattning och sysselsätter många säsongsanställda. Renskötseln är en betydande näring i kommunen. Några jordbruk ger också arbetstillfällen. Arbetslösheten i kommunen ligger på 7,9 %.

Antalet högutbildade är 13,9 % mot Sverigemedel 28,2 %

Andelen förtidspensionärer är aningen lägre än Sverigemedel med 4,3 % mot 4,4 % och antalet bidragsförsörjda ligger på 11,0 % mot Sverigemedlet 12,7 %

Medellåldern är 47,2 år vilket är betydligt högre än Sverigemedel som ligger på 41,3 %

Utbildning

i Härjedalens kommun går 932 elever i grundskolan och 382 barn i förskolan. (2021) De största skolorna finns i Sveg, Funäsdalen och Hede. I Härjedalens gymnasium finns program för barn- och fritid, ekonomi, fordon- och transport, industritekniska programmet, naturvetenskapligt program och samhällsvetenskapligt program. Det finns även nationella idrottsutbildningar för alpint, längdskidor och skidskytte samt kurser i specialidrott. För äldre studerande finns Bäckedals folkhögskola, Lärcentrum, vuxenskolan och ABF, m.fl.

Integration

Integrationsenheten i Härjedalens kommun har som uppgift att bosätta kvotflyktingar samt kommunplacerade genom bosättningslagen samt att göra samhällsintroduktion.

Integrationsenheten ansvarar för att ta emot nyanlända med uppehållstillstånd som anvisas till Härjedalens kommun av Migrationsverket. Integrationsenheten har kontor i Hede och Sveg. Där ges service och stöd till alla nyanlända i kommunen. De nyanlända är främst bosatta i Sveg, Hede och Ytterhogdal, där kommunikationerna är bäst och det finns lediga lägenheter.

De invandrande kommer huvudsakligen från Eritrea, Syrien, Yemen samt Afghanistan. De vanligaste språken är arabiska och tigrinja.

Kriminalitet

Under 2018 anmäldes 70 våldsbrott i Härjedalens kommun, jämfört med 85 anmälningar året innan. Antalet anmälda brott per 100 000 innevånare låg på 689 st. 2018. Det kan jämföras med antalet anmälda brott per 100 000 innevånare för hela landet som 2018 låg på 831 st.

Härjedalen – en del i Sápmi

I Härjedalens kommun finns tre samebyar – Mittådalen, Ruvhten sijte och Handölsdalen. Den samiska kulturen är en viktig del av Härjedalens identitet. Rennäringen är inte bara en näring, utan också en livsstil som knyter ihop banden med det ursprungliga samiska samhället och visar på en historisk kontinuitet, från det ursprungliga jägarsamhället till dagens moderna renskötsel.

Härjedalens pastorat i siffror

Medlemsantal för församlingarna per januari 2021:

Svegsbygdens församling:	3139
Hedebygdens församling	1887
Tännäs-Ljusnedals församling	1440
Ytterhogdal, Överhogdal och Ängersjö	546

Totalt antal medlemmar: 7012

Det motsvarar strax under 70 % av befolkningen i det område som omfattar Härjedalens pastorat.

Svenska kyrkan nationellt, tillsammans med Statisticon AB har tagit fram en prognos för antalet medlemmar för varje pastorat fram till 2030. Statistiken är framtagen 2014 och enligt den ser det ut enligt följande i Härjedalens pastorat:

År 2030	
Medlemmar i Svenska kyrkan:	5 899
Medlemsutveckling:	-134
Dop	16
Avlidna medlemmar	117
Flyttnetto	-43
Inträden	7
Utträden	38
Kyrkotillhöriga 15-åringar	44
Konfirmander	19
Beräknad folkmängd i kommunen	10 185

Då folkmängden i Härjedalens kommun förväntas minska mer än prognosen måste pastoratet också räkna med att antalet kyrkotillhöriga blir färre än den prognos som togs fram 2014. Försök görs från kommunens sida att vända den nedåtgående trenden och öka inflyttningen mer än utflyttning och det negativa födelseöverskottet. Enligt en ny undersökning i samband med det initiala arbetet med lokalförsörjningsplanen så räknar Svenska kyrkan nationella på ca 50 % kyrkotillhöriga 2030 och att i Härjedalens pastorat finns ca 5100 medlemmar. Prognosen för kommunen visar en svag uppgång i deras mätningar och vi kan bara hoppas att det kommer att påverka antalet medlemmar i Svenska kyrkan i positiv riktning.

Våra församlingar

Ytterhogdal, Överhogdal och Ängersjö församling

Församlingen bildades 2006 och omfattar Ytterhogdal, Överhogdal och Ängersjö med omgivande byar.

De tre kyrkorna har anor från medeltiden. Till sin nuvarande form renoverades Ytterhogdals kyrka 1799–1808. Den första kyrkan i Överhogdal invigdes 1466. Renoveringar har sedan gjorts i flera omgångar, bland annat från ca 1850. I Ängersjö kyrka har det troligen firats gudstjänst sedan 1100-talet. Den nuvarande kyrkan invigdes 1782 under Gustav III:s regeringstid.

I Ytterhogdal finns församlingens enda verksamhetslokal. Här har församlingen också Vägkyrka under några sommarveckor årligen vilket bland annat möjliggörs genom kommunens feriearbetande ungdomar.

Under de kallare delarna av året flyttas gudstjänstlivet i församlingen från kyrkorna till församlingsbornas privata hem, vilket är mycket uppskattat.

Ytterhogdals Rödakorskrets och Ytterhogdals idrottsklubb (YIK) är två starka aktörer i församlingens område.

Servicen i församlingen har minskat till en följd av negativ befolkningstillväxt. Den senaste stora förändringen var högstadiets flytt till centralorten Sveg. Det finns få arbetstillfällen i byarna, vilket är ett stort hinder för önskad inflyttning

Svegsbygdens församling

Svegsbygdens församling i södra Härjedalen bildades år 2006 genom en sammanslagning av församlingarna Lillhärdal, Linsell, Sveg och Älvros. Församlingen administreras från Sveg, som är centralorten i Härjedalen. I Sveg finns, förutom en kyrka med tillhörande kyrkogård, även ett församlingshem och en pastorsexpedition. En del av kyrkogården har avdelats för personer med annan trosriktning. I Lillhärdal finns en kyrka med tillhörande kyrkogård samt ett närliggande församlingshem. Den

första kyrkobyggnaden uppfördes omkring 1050 och var belägen vid ån. När vattennivån steg byggdes den nuvarande kyrkan och den stod färdig 1407. Med tiden räckte inte kyrkan till så en tillbyggnad genomfördes 1770–1771. Linsell har en kyrka från 1778 och två kyrkogårdar, en i anslutning till kyrkan och en nyare belägen en bit från kyrkan. På den nya kyrkogården finns även ett gravkapell. I Älvros finns två kyrkor. Den äldre från 1739–40 innehåller också delar av den tidigaste kyrkan daterad till 1638. Den nya kyrkan uppfördes 1880–86. Intill denna ligger även en kyrkogård och församlingshem. Samtliga fem kyrkor i församlingen är i dess nuvarande form byggda eller tillbyggda under 1700- och 1800-talet.

Verksamheten inom församlingen vänder sig till alla åldrar och bedrivs på de olika orterna med tyngdpunkt på Älvros, Sveg och Lillhärdal.

Ekumeniskt samarbete finns med den lokala pingstförsamlingen i Sveg.

Hedebygdens församling

I Hedebygdens församling finns kyrkor/kapell i Storsjö, Ljungdalen, Vemdalen, Hede samt i Vemhån. Vid kyrkorna finns kyrkogårdarna belägna förutom i Storsjö, Vemdalen och Vemhån, där kyrkogårdar finns på annan plats. Den tidigaste kyrkan i Hede brändes ner av svenska trupper 1611. Två år senare uppfördes en ny helgedom. Delar av denna ingår i den nuvarande kyrkan från 1775.

I Långå och Vemhån finns klockstaplar som är skänkta av kvinnorna i respektive by.

Bisättningslokal finns i Hede och Storsjö och vid Vemdalens kyrkogård. Vid kyrkan i Vemdalen står den gamla sockenstugan, som bl.a. varit fängelse. Sockenstugan fungerar som samlingslokal för små sällskap/möten.

Vemdalens gamla prästgård har fått namnet Kyrkans Hus och inrymmer såväl kontorslokaler som församlingslokaler.

I Hede församlingshem finns lokaler för kontor och församlingsverksamhet.

Hedebygdens församling är en attraktiv församling för vigslar. Framförallt Vemdalens åttkantiga kyrka från 1763 som utmärks av rokokostilen är ett önskemål för blivande brudpar och det bottnar till stor del i den omfattande mängd turister som vistas i området.

Tännäs-Ljusnedals församling

Tännäs-Ljusnedals församling bildades 2006 då Tännäs församling och Ljusnedals församling gick ihop. Församlingen har tre kyrkor och två kapell. Församlingens enda verksamhetslokal är belägen i Funäsdalen i anslutning till kyrkan.

Tännäs Kyrka är Sveriges högst belägna församlingsskyrka med 648 meter över havet. Traditionen berättar om en kyrka där redan på 1400-talet. En ny kyrka invigdes 1672 och den nuvarande kyrkan byggdes 1855. Ljusnedals kyrkas historia är förknippad med Ljusnedals bruk Bruket var Sveriges största gods under 1700-talet. Kyrkan i sin nuvarande form byggdes 1796 och föregångaren från 1757 var troligen en knuttimrad kyrka.

Funäsdalens kyrka är den nyaste storkyrkan i Härjedalens pastorat och invigdes 1928.

Församlingens kapell finns i Bruksvallarna och i Högvålen. Högvålen kapell är förmodligen Nordens högst belägna kapell med 835 meter över havet.

Turistnäringen är stor i Tännäs-Ljusnedal och även samebyarna Ruvhten sijte och Mittådalen är speciella för området Tännäs-Ljusnedal. Lika som för Hedebygdens församling är Tännäs-Ljusnedals församling en populär församling för vigsel. Här lockar vigslar utomhus och på mer eller mindre avlägsna platser.

Samverkan

Samarbete är viktigt. I glesbygd med minskande befolkningsunderlag och samhällsservice finns en aktiv landsbygd med många byalag och där största delen av kultur- och fritidsarbetet utförs av lokala föreningar och organisationer. Det är viktigt att Svenska kyrkan genom sin närvaro ger hopp och bekräftelse till församlingsborna. Detta gäller inte minst utsatta grupper såsom människor som lider av ensamhet, arbetslöshet etc. Det är också viktigt att kyrkan tar ansvar för att bevara bygdens traditioner och liv.

Det finns ett uttalat önskemål om att pastoratet ska bedriva verksamhet i alla delar av församlingarna samt att verksamheten planeras i samarbete med bygdens olika föreningar, institutioner och övriga samfund. En rädsla för centralisering och oro för att bli bortglömda i det stora pastoratet är tydligt uttalad i de enskilda församlingarna.

Ekonomiska förutsättningar

Pastoratet har ett stort fastighetsbestånd bestående främst av kyrkor, församlingshem och ekonomibygnader. En omorganisation gjordes under hösten 2020 med anledning av den sviktande ekonomin. I omorganisationen gjordes en översyn av fastighetsbestånd och personal, vilket resulterade i en minskad personalstyrka och förslag till försäljning av fastigheter. Omprioriteringar i verksamheter kommer också att bli nödvändiga med anledning av det sviktande medlemsantalet, men i tider med minskade resurser vill vi ändå prioritera gudstjänster, kyrkliga handlingar, barn- och ungdomsverksamhet, verksamhet för äldre samt musik- och körverksamhet.

Omvärldsanalys

Utflyttning kontra inflyttning och den negativa befolkningsutvecklingen

Trenden visar att både befolkningen i Härjedalen samt medlemsantalet i Svenska kyrkan minskar generellt över hela kommunen. Om den kommer att hålla i sig leder det till sämre ekonomi vilket påverkar antalet personal

och i sin tur möjligheten till verksamhet. Färre personal ska täcka större områden. Det finns dock en trend som visar på en ökad inflyttning i de fjällnära områdena, såsom Funäsdalen och Vemdalen. Där är det viktigt att fånga upp nyinflyttade, anpassa sig och möta den nya efterfrågan.

Det spekuleras i att vi får leva med Corona i fem år, det skulle kunna innebära att de restriktioner som gäller idag kan komma att gälla ytterligare ett antal år. Under den tid som nu har varit med pandemin har många arbetat hemifrån, och detta har även lett till att fler och fler har sökt sig till våra områden för att arbeta på distans men samtidigt njuta av vår natur. Vi ser en ökad fastighetsförsäljning i Härjedalen, och den effekten kan fortsätta att hålla i sig, när fler och fler kanske väljer att arbeta på distans och leva närmare naturen.

Avstånd

Många av våra församlingsbor bor långt ifrån de större orterna där arbeten och skolor i många fall finns.

Långa dagar för församlingsbor gör också att det finns mindre tid och ork för verksamheter och frivillighet.

Långa avstånd kräver även många bilresor både för tjänstemän och förtroendevalda. Under det senaste året har mötesvanor behövt ändras p.g.a. den rådande pandemin. Fler möten sker digitalt och detta behöver fortsätta även i framtiden med anledning av kostnader, miljö och stress vid resor. Att ombesörja att videokonferensanläggning finns i samtliga församlingar underlättar digitala möten, och ger fortfarande möjligheten till den sociala närvaron fast i mindre grupper på plats.

Aktiva utträden

Varför väljer personer i Härjedalen att aktivt lämna kyrkan? Personlig kontakt bör tas med alla som går ur. Svaret på varför kan bli viktiga lärdomar för vad kyrkan och Härjedalens pastorat behöver tänka på.

Samarbete och samverkan

Att ständigt påpeka att befolkningen minskar påverkar hela samhället negativt. Kyrkan och kommunen borde istället samarbeta för att försöka vända trenden, det finns ett gemensamt behov av kvalificerad arbetskraft.

Kyrkan bör vara en naturlig aktör i samhället och göra sig känd och möta människorna ute i samhället. Det är viktigt att bygga relationer och fånga upp nyinflyttade.

Samverkan mellan en del församlingar och lokala föreningar är god, och kan också utvecklas. Förbättrad samverkan mellan de fyra olika församlingarna kan dock ses som en utmaning inför framtiden, och är av stor betydelse. Personalen arbetar på så sätt idag genom att personal från fyra församlingar bildar två arbetslag. Genom att hitta nya former för samverkan mellan förtroendevalda inom de olika församlingarna finns möjligheter till en utveckling inom området.

Närvaro

Det är viktigt att Svenska Kyrkan visar sin närvaro i församlingen genom att finnas där. En närvaro ger större engagemang och ger församlingsmedlemmarna en känsla av att vara sedda och ha betydelse. Församlingarnas unika förutsättningar och traditioner är oerhört viktiga och en fysisk närvaro ute i församlingarna gör att man känner sig sedd.

Nära samtal i vardagen om tro och livsfrågor är också essentiella för församlingarnas medlemmar. Om lokaler måste säljas eller kallställas kan träffar i hemmen eller utomhus vara ett alternativ. Det ökar också närvaron ute i församlingarna och skapar delaktighet.

Barnen

Färre barn döps. Det är därför viktigt med barnverksamhet så att de redan tidigt får kontakt med kyrkan. Detta ger även en möjlighet att knyta kontakter med föräldrarna. Samarbete med skolan är också viktigt. I de delar av pastoratet som ökar i befolkningsmängd ser man framförallt

en ökad inflyttning av unga familjer, dessa blir därför särskilt viktiga att fånga upp.

De långa resorna till arbete och skola innebär att barn lever i en stressande miljö. Barns utsatthet påverkar också församlingarnas arbete. Kyrkorådet gör en barnkonsekvensanalys inför varje beslut i kyrkorådet för att säkerställa att barnens behov sätts i särskilt perspektiv.

Integration och mission

I vårt område finns en hel del nyanlända från olika länder och en omfattande turism. Det finns därför också ett behov att möta upp en ökad efterfrågan om verksamhet som är anpassad efter de olika förutsättningarna.

Resurser

Med minskad personal blir det allt viktigare att engagera ideella/volontärer. Det kan också vara en möjlighet för människor som är nyfikna på kyrkan men inte känner sig hemma i en gudstjänst. En utmaning som pastoratet också står inför är att tillsätta vakanta tjänster för att optimera personalresursernas fördelning.

Pastoralt program

Allt vi gör ska grundas på evangeliet

Vår kyrkas tradition som en öppen folkkyrka ska framtonas med tydlighet och vi ska eftersträva att ta vara på alla församlingsmedlemmars gåvor, vilket berikar gudstjänsten och gemenskapen. Vår kyrka ska erbjuda gudstjänster och sammankomster med utrymme för reflektion över livet samt ge frid, glädje och kraft till vardagens olika möten.

Gudstjänst

Inledning

Gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och sakramenten. Kyrkans dag för huvudgudstjänster är söndagen, till

minne av Jesu uppståndelse, som därför kom att kallas Herrens dag. Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Kyrkorådet, församlingsråden och kyrkoherden har gemensamt ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling. Varje söndag och kyrkliga helgdagar firas fyra gudstjänster i pastoratet varav minst en huvudgudstjänst. Gudstjänst sker enligt kyrkohandbokens ordning för gudstjänst.

Nattvard ska firas minst en gång per vecka i pastoratet. Vidare sker veckomässor/gudstjänster, andakter och friluftsgudstjänster under både vinter- och sommarsäsong. Präst, diakon, kyrkomusiker, kör, kyrk- och gudstjänstvärdar och den gudstjänstfirande församlingen gestaltar tillsammans varje enskild gudstjänst.

Fjällkyrkan är en central verksamhet i våra fjällnära församlingar och innefattar en stor del gudstjänster, fjällandakter och musikgudstjänster. Här träffas fjällturister och ortsbor tillsammans för att dela gudstjänstlivet och fjällturismen är en central del i den verksamheten. Musiklivet är också viktigt; i pastoratets församlingar betonas körverksamhet, kyrkomusik och konserter för alla åldrar.

Kyrkliga handlingar

Kyrkliga handlingar dop, konfirmation, vigsel och begravningar är offentliga gudstjänster och därmed hela församlingens angelägenhet. I dessa kyrkliga handlingar deltar vanligtvis många människor, såväl gamla som unga, som annars kanske inte besöker våra kyrkor särskilt ofta. Dessa kyrkliga handlingar är därför synnerligen viktiga, vilket även poängterats av domkapitlet och biskopen. Därför skall stor kraft läggas på att göra dessa så innerliga som det är möjligt. Allt för att synliggöra evangeliet till varje enskild person som bevistar dessa våra kyrkliga handlingar.

Även här spelar fjällturismen en stor roll; de fjällnära församlingarna har många dop och vigslar utifrån. Många av dessa sker ute på fjället, vilket kräver en särskild beredskap och kunnande från administratörer, musiker och präster.

Framtidens gudstjänster

Vi behöver lägga extra kraft de närmsta åren gentemot barnfamiljer och ungdomar. Vi skall genom dop, konfirmation, särskilda familjegudstjänster och andra öppna verksamheter försöka skapa delaktighet och engagemang hos dessa grupper för att verkligen nå dem med vårt budskap. Gudstjänsterna ska spegla det lokala; både nytänkande och tradition, tvåspråkigheten och dialekter. Exempel på nytt och traditionellt är sinnesromässa och meditativ mässa, gruvgudstjänst, gökotta och Härjedalsmässan. Lekmannakåren ska spänna över alla åldrar och musiken ska kunna beröra både stor och liten.

Undervisning

Inledning

Lärande och undervisning ska gestaltas genom våra olika verksamheter och för alla åldrar. Det kan vara genom kommenterade gudstjänster, liten och stor, familjegudstjänster, temagudstjänster, diakonala möten och missionsarbeten. Vi vill att alla våra möten och all vår verksamhet ska genomsyras av en kristen värdegrund och innehålla undervisning om evangeliet i någon form.

Undervisning genom möten och verksamheter

Vid de mänskliga mötena och samtal i olika sammanhang förmedlar vi den kristna värdegrunden vilket leder till ett naturligt lärande och en känsla av gemenskap. Genom en aktiv närvaro i församlingen och samhället kan ett förtroende skapas. Vi visar en aktiv närvaro genom verksamheter i olika former som till exempel; samarbete med familjecentraler och skolor, miniorer och juniorer, öppet kyrkis, gymnasieprojektet, konfirmander, unga ledare, ungdomsgrupper, bibelstudiegrupper och andra vuxengrupper, musikverkstad, musikungdomar, kill- och tjejsnack, vuxenkonfirmander, handarbetsträffar och barnkörer.

Den praktiska förmedlingen och ideella krafter

Genom att arbeta med, och engagera, hela familjen kan vi stärka den praktiska förmedlingen av kristen tro. Vi bjuder in hela familjer till familjegudstjänster och öppnar upp för naturliga generationsträffar på våra mötesplatser. Fika efter gudstjänster med miniorerna och deras familjer, tipspromenader, gudstjänster för/med konfirmander och unga ledare som avslutas med att grilla hamburgare tillsammans kan vara exempel på sådana mötesplatser.

Tjänstemän, förtroendevalda, unga ledare och ideella i kyrkan bidrar också genom att representera sin tro ute i samhället och i våra verksamheter. Genom tillgänglighet och lyhördhet blir undervisning och lärande en naturlig del i att stärka det diakonala arbetet, missionsarbetet och i gudstjänsterna. Verksamheten är inte statisk utan varierar efter människors behov.

Konfirmandundervisning

I pastoratet finns en väl genomarbetad handlingsplan för konfirmationsverksamheten. I den står följande skrivet:

”Konfirmationsverksamheten i Härjedalens pastorat bedrivs enligt Svenska kyrkans riktlinjer. Verksamhetens övergripande mål är att med Kristus i centrum och med dopet som grund, verka i hela Guds skapelse och vara en gemenskap i församlingen där man får växa i tro och ansvar.”

Diakonin

Inledning

Vårt diakonala arbete ska genomsyra alla församlingarna i pastoratet. Det är hela pastoratets ansvar och uppgift. Diakoni är i praktiken Kristi händer som ska tjäna och ha omsorg om medmänniskan. Kärleksbudskapet ska vara ledande i allt det diakonala arbetet. I det diakonala arbetet vill vi arbeta över gränser och samverka med goda krafter i ett föränderligt samhälle. Pastoratets diakonala arbete bygger på övertygelse om alla

människors lika fri- och rättigheter oavsett kön, funktionshinder, samhällsklass, religion eller sexuell läggning.

Den vigda diakonens uppgift blir att på ett särskilt sätt uppmuntra, synliggöra och leda diakonins utveckling i pastoratet. Diakonens arbete är också att skapa samverkan mellan kyrkan och det omgivande samhälle vi lever i. De ideella krafter som finns att tillgå är en ovärderlig tillgång för verksamheten och den diakonala uppgiften.

Vår diakonala verksamhet.

Att vara röstbärare är en del av kyrkans profetiska kallelse.

Det innebär att reagera och påverka strukturer när människor hamnar mellan stolar och drabbas av orättvisa system i samhället på både individnivå och strukturell nivå.

Pastoratet ska samverka med andra goda krafter i samhället och världen.

I pastoratets diakonala arbete finns ett samarbete med frivilligorganisationer, kommun med flera. Nätverksbyggande med andra samhällsaktörer är en förutsättning för kyrkans samhällsengagemang.

Välkomnande mötesplatser

Vi vill skapa mötesplatser där alla är välkomna oavsett vem man är, vad man tror på eller hur man väljer att leva. Vi vill förebygga ofrivillig ensamhet och isolering och bjuda in till ett flertal mötesplatser där vi arbetar medvetet kring inkludering och mångfald.

Ideella krafter

Härjedalens pastorat uppmuntrar frivillighet och vill ge utrymme för människor att använda sina gåvor för att tjäna andra.

Härjedalens pastorat strävar efter att finnas till hands för stöd i vardag och i kris för alla som vistas inom pastoratet.

Mission

Inledning

I det mångkulturella mötet utmanas vi att reflektera över vår närvaro i samhället och sändning i världen. Pastoratet som en del av Guds mission är en uppmaning att inkludera långt fler i arbetet för att återupprätta skapelsen och utbreda Guds rike.

Att ödmjukt och respektfullt dela sin tro och övertygelse med andra människor och att inbjuda dem att gå trons väg blir också ett sätt att lyssna efter hur Gud redan verkar i andra människors liv.

Vår ambition

Vi vill arbeta med missionsuppdraget genom att låta alla barn, ungdomar och vuxna vara en del av pastoratets aktiviteter. Alla som bor och vistas i pastoratet bör bemötas med tanken om ett förhållningssätt där alla är på väg mot dopet.

Mission handlar om att hjälpa människor att komma till tro, och om att leva i sitt dop.

Våra verksamheter

Vi lever som vi lär – öppenhet, tillgänglighet, medmänsklighet, omsorg om alla och genom att vara inkluderande.

Vuxenkonfirmation samt arbete med konvertiter är en del i vårt missionsarbete. Samarbete med skolor och kommunens barn- och mödravård ger oss möjlighet att möta barn och ungdomar. Anhörigcafé är en verksamhet och mötesplats i samarbete med kommunens anhörigstödjare. Vi har ett flexibelt förhållningssätt som tillåter oss att kunna vara lyhörda för behov och utifrån detta skapa mötesplatser och samtal.

Fjällkyrkan

Genom fjällkyrkoarbete inkluderas turister tillsammans med de boende i pastoratet. Vi har många utomhusaktiviteter året om där vi möter

människor där de är. Fjällkyrkan kan beskrivas som en uppsökande verksamhet med låga trösklar som vänder sig både till fjällturismen och bygdens folk. I fjällkyrkoverksamheten ingår bland annat fjällandakter/gudstjänster, pilgrimsvandringar, konserter, lovsångsmässor, kyrkkaffe, gemenskapsstärkande aktiviteter och själavård.

Ideella

Det är viktigt att vi inkluderar ideella i vårt missionsuppdrag och det gör vi bland annat genom vårt engagemang i ACT, språkcafé både med människor från olika ursprungsländer och samiskt språkcafé, syföreningar och försäljning av Fairtradevaror. Vi är olika men har alla samma behov av gemenskap. Vi välkomnar ideella att finnas med vid våra uteaktiviteter. Många hjälper spontant till att plocka fram, dela ut psalmböcker, kokar kaffe och plockar ihop, bakar mm. Delaktigheten är viktigt i vår mission.

Personal och ideella arbetar tillsammans i pastoratets internationella arbete med olika event som ex: #Kaffemedhopp, evenemang på Facebook och punktinsatser som t ex tipspromenad och lotterier med insamling. Pastoratet har en kärngrupp med ideella som tar hjälp av andra ideella vid dessa evenemang och punktinsatser. Soppluncher är ett annat sådant exempel som helt grundar sig på ideella och där överskottet fördelas lika mellan svenska och internationella stödorganisationer.

Tillsammans är vi starka! Oavsett var vi befinner oss i världen kan vi vara trygga med vetskapen om kyrkans närvaro. Vi har alla ansvar för att förvalta Guds skapelse. Mission handlar också fred och rättvisa runt om i hela vår värld.

Verksamheter på andra språk

Verksamheter

Genom närvaro och tillgänglighet som en naturlig del av samhället kan vi vara kyrka i ett mångkulturellt samhälle. Våra mötesplatser är som

exempel språkcaféer, både för människor med olika ursprungsland, men även ett samiskt språkcafé. Vi arbetar för att vara inkluderande i mötet med alla människor oavsett härkomst eller bakgrund.

Alla är välkomna att delta i de evenemang och gruppverksamheter vi har. Genom att respektera varandras olikheter och religioner kan en ömsesidig respekt skapas.

Gudstjänster

Då pastoratet geografiskt befinner sig både i Härjedalen och i de södra delarna av Sápmi finns ett särskilt uppdrag som rör det samiska folket. Svenska kyrkan har genom olika utredningar, handlingar och dokument tydligt deklarerat att Sveriges urfolk, på grund av sin utsatthet i både historien och i nutid, har en särställning inom kyrkan. Som ett led i detta bedriver församlingarna i pastoratet ett medvetet arbete för att synliggöra samer och den samiska kulturen samt spegla det samiska språket i gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Böckerna *Áarjelsaemien bijpeltæksth*, *Sveerien gærhkoen gærhkoengietegærja* och *Sveerien gærhkoen gærhkoengietegærja Musikvolym* finns i alla pastoratets kyrkor och kapell. Gudstjänster på sydsamiska och svenska-sydsamiska sker kontinuerligt. Gudstjänsttagendorna är tvåspråkiga. Kyrkliga handlingar kan även vid behov och önskemål ske på sydsamiska.

Präst och musikerbefattningar

Stiftsstyrelsen har fastställt att det ska finnas fem prästtjänster i pastoratet varav fyra komminister och en kyrkoherde. Komministrarna är fördelade på två i varje arbetslag, vilket motsvarar en i varje församling.

Domkapitlet har beslutat att minst en musiker i pastoratet ska vara organist. Den tjänsten är för närvarande vakant men pastoratet arbetar för att kunna anställa en behörig organist. Fyra kyrkomusiker finns i organisationsplanen, fördelat på två arbetslag, vilket det även motsvarar en i varje församling.

Barnkonsekvensanalys

Kyrkorådet genomför en barnkonsekvensanalys inför varje beslut i kyrkorådet.

Inför varje ny förändring, budgetarbete och i verksamhetsplaneringen tas barnens behov och hänsyn med i arbetet.

En mall är framtagen för att säkerställa analysen. En referensgrupp bestående av barn och ungdomar i olika åldrar har ännu inte bildats, men det finns en ambition att sätta samman en sådan.

Kyrkomiljö och lokalförsörjning

I Härjedalens pastorat finns 15 kyrkor, tre kapell och 18 kyrkogårdar. Kyrkorna och kapellen används i huvudsak till gudstjänster, kyrkliga handlingar och konserter.

Följande hus finns för verksamhet och personal:

I Ytterhogdal, Överhogdal och Ängersjö

- En stor prästgård i Ytterhogdal som huvudsakligen hyrs ut som kontor och vandrarhem. Expedition en dag i veckan.
- Församlingshem i Ytterhogdal. Används för församlingsverksamhet
- Vaktmästeri i Ytterhogdal

I Svegsbygdens församling

- En stor prästgård i Sveg som inhyser personalens kontor
- Församlingshem i Älvros, Sveg och Lillhärdal. Används för församlingsverksamhet
- Vaktmästeri i Sveg, Lillhärdal och Älvros
- Bårhus i Sveg

I Hedebygdens församling

- Församlingshem i Hede som inrymmer lokaler för församlingsverksamhet och kontor till personal.
- Kyrkans hus i Vemdalen med lokaler för församlingsverksamhet på nedervåningen och uthyrning av kontor på övervåningen
- Liten sockenstuga i Vemdalen, för mindre församlingsverksamhet
- Lägenhet som hyrs i Storsjö. Inrymmer kontor och möjlighet till församlingsverksamhet
- Vaktmästeri i Storsjö
- Vaktmästeri i Vemdalen
- Bårhus i Hede

I Tännäs-Ljusnedals församling

- Ett församlingshem i Funäsdalen som inrymmer lokaler för församlingsverksamhet och kontor till personal.
- Vaktmästeri vid Kvarnströmmens kyrkogård.

Utöver dessa lokaler finns ett stor antal garage, mindre ekonomibygnader och bodar.

Sämre ekonomi och minskat medlemsantal gör att pastoratet behöver se över lokalerna och behovet av dessa för vår grundläggande uppgift samt för det ansvar vi har som begravningsverksamhetens huvudman i kommunen. Vilka fastigheter kan sälja, eller kallställas under vissa perioder av året? Vilka fastigheter behöver vi för att bedriva verksamhet, logera personal samt vilka utrymmen behöver för de redskap och maskiner vi använder.

Samtidigt är detta en avvägning då lokaler behövs för att kunna bedriva vår verksamhet i. Vi behöver därför koncentrera fastighetsinnehavet till ändamålsenliga lokaler på rätt plats och ombesörja att de fastigheter vi har är väl underhållna för att minska fördrade kostnader i framtiden.

Arbetet med att ta fram en lokalförsörjningsplan i pastoratet pågår parallellt med att ta fram församlingsinstruktionen. Vi kommer därför inte

att redogöra ytterligare om kyrkomiljöer och lokalförsörjning i församlingsinstruktionen

Utvecklingsområden

Utifrån omvärldsbeskrivningen med analys, samt genom att se över det pastorala programmet har beslutat att tre fokusområden ska belysas och vara prioriterade för Härjedalens pastorat under de kommande fyra åren.

Dessa fokusområden ska tas särskild hänsyn till vid verksamhetsplaneringen i pastoratet och ute i församlingarna.

Inflyttning och medlemskap- Stärka kyrkans profil

Ta tillvara på inflyttade och värna om medlemskapet.

- Förslag på egen välkomstgrupp i kyrkan som gör hembesök till de nyinflyttade eller samverka med företagarföreningars välkomstgrupper
- Förslag att sätta samman en broschyr med vad församlingarna och pastoratet erbjuder för verksamhet samt kontaktppgifter till personalen.
- Arbeta för att aktivera medlemmarna genom fler engagerande verksamheter där flera kan vara delaktiga
- Visa våra medlemmar att vi behöver dem och ta tillvara på kunskaper och erfarenheter.
- Arbeta för att engagera och ge tillbaka till medlemmarna

Barn och ungdomar

För att öka antalet medlemmar och stärka kyrkans verksamheter så behöver vi tidigt fånga upp barn och ungdomar för att bygga relationer, sänka tröskeln till kyrkobyggnaden och ge dem en bild av kyrkan som något känt och välkomnande.

- Involvera hela familjer och skapa familjeevenemang (ex tacokvällar)
- Utveckla barn- och ungdomsverksamheten i alla församlingar
- Prioritera barnkörer
- Fortsätt arbeta med miniorer och juniorer
- Utveckla familjecentrum eller öppet kyrkis i församlingarna för att fånga upp de små barnen. Bygg även generationsmöten i form av soppluncher i samband med kyrkis eller familjecentrum
- Fortsätt vårda konfirmanderna och utveckla unga ledarna. Möt ungdomar där de är. Se över fler variationer på konfirmandutbildningen
- Vidareutveckla ungdomars och barns närvaro i gudstjänster. Technomässan var något som det finns anledning att fortsätta med och utveckla. Hitta former i gudstjänster som möter barn och ungdomar.

Lokal förankring och att bygga relationer

- Värna om medlemskapet genom att ha en lokal förankring för personalen, där församlingsborna möter samma personer och kan skapa relationer till kyrkan.
- Samarbeta med lokala föreningar och närvara vid evenemang i bygden för att skapa kontakt
- Arbeta för att göra gudstjänsterna mer tillgängliga. Utveckla fler former av gudstjänster och använd handbokens variationer. Utveckla technomässa, andra former av ungdomsgudstjänster, sinnesrogudstjänster, Härjedalsmässan, dialogpredikan, lättare former av andakter med betraktelser.
- Studiegrupper av olika former, kortare dagsretreater eller retreatgudstjänster. Hitta olika former av punktinsatser för alla åldrar.
- Arbeta för en hållbar utveckling av Svenska kyrkan i Härjedalen.